

ΚοσμοΠΟΛΙΤΙΚΑ

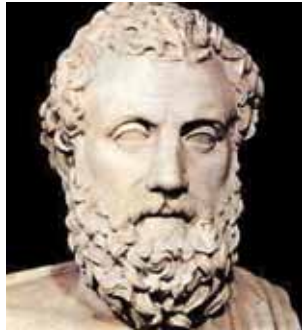
Του Παναγιώτη Νικολάου

Κάτω από το προσκεφάλι του Καρλ Μαξ όταν πέθανε, οι δικοί του βρήκαν το βιβλίο “Προμηθεύς Δεσμώτης” του Αισχύλου. Το αναφέρουμε με αφορμή την θεατρική παράσταση “Πέρσες” του μεγάλου τραγικού ποιητή που θα παρουσιασθεί για πρώτη φορά στην Αυστραλία (βλ. σελ. 22,23).

Θα ασχοληθούμε (με στοιχεία που συγκεντρώσαμε από διάφορες πηγές), λοιπόν, σήμερα με τον Αισχύλο, που μαζί με τον Σοφοκλή και τον Ευρυπίδη θεωρούνται οι πατέρες της τραγωδίας και της θεατρικής τέχνης.

Ο Αισχύλος καταγόταν από παλιά αριστοκρατική οικογένεια γαιοκτημόνων. Γεννήθηκε στην Ελευσίνα, το 525πχ. Δεν είναι γνωστό από πιο ακριβώς γένος ευπατριδών καταγόταν, όμως οι ευπατριδες ρύθμιζαν τις τελετουργίες των μυστηρίων και σίγουρα ο Αισχύλος ήταν γνώστης των Ελευσινίων Μυστηρίων.

Ο Αισχύλος είχε δύο αδερφούς που πολέμησαν μαζί του στους Περσικούς πολέμους. Ο Κυναίγειρος έμεινε γνωστός χάρη στον υπέροχο μύθο για την μάχη του Μαραθώνα, που τον θέλει να θυσιάζεται πάνω στο πάθος του να κρατήσει ένα περσικό πλοίο με τα δόντια, ενώ του είχαν κόψει και τα δύο χέρια. Ο άλλος αδερφός του ο Αμεινίας θεωρήθηκε ο γενναίτερος πολεμιστής στην ναυμαχία της Σαλαμίνας, γιατί εμβόλισε την περσική ναυαρχίδα και σκότωσε τον Πέρση ναύαρχο.

Ο Αισχύλος θεωρείται και δίκαια, ο πατέρας της τραγωδίας και για την μοναδικότητα της ποίησης του αλλά και για τις καινοτομίες που έφερε στην σκηηνική παρουσίαση των έργων του. Είναι ο πρώτος που πρόσθεσε πολύπλοκα σκηνικά και σκηηνικές μηχανές στο θέατρο, πρόσθεσε και δεύτερο ηθοποιό. μείωσε τα χορικά και ήταν ο πρώτος που έγραψε τριλογία. Όλες αυτές οι διαφοροποιήσεις από την πρώιμη γραφή του οδήγησαν στην τελική ποιητική του περίοδο, η οποία αποτυπώνεται στη μνημειώδη Ορέστεια.

Την πρώτη του εμφάνιση την έκανε το 500 π.χ σε ηλικία 25 χρόνων με αντίπαλους τον Χοιρίνο και τον Πρατίνα. Το πρώτο του βραβείο του κέρδισε 25 χρόνια αργότερα σε πλήρη ωριμότητα. Κέρδισε το πρώτο βραβείο 28 φορές. Το 472 π.χ θριάμβευσε με τους “Πέρσες” με χορηγία του νεαρού Περικλή που ζήληψε την δόξα του Θεμιστοκλή που πριν 4 χρόνια ήταν χορηγός του Φρύνιχου στις “Φοίνισσες” που υμνούσαν τη νίκη στη Σαλαμίνα. Με την εμφάνιση του Σοφοκλή στην Αθηναϊκή σκηνή έχασε τα πρωτεία και από εκεί και πέρα μοιράζονταν ανά χρονιά το πρώτο βραβείο. Το 458 π.χ. βραβεύθηκε για την “Ορέστεια” και μετά έφυγε για την Σικελία και δεν ξαναγύρισε ποτέ. αν και τα έργα του συνέχιζαν να κερδίζουν βραβεία ακόμη και μετά το θάνατο του. Πέθανε το 456 π.χ στην Γέλα της Σικελίας. Στον τάφο του διάλεξε ένα απλό επίγραμμα που αναφέρει ότι πολέμησε στον

Μαραθώνα:

“Τον γιο του Ευφορίωνα τον Αθηναίο Αισχύλο κρύβει νεκρόν το μνήμα αυτό της Γέλας με τα στάγια· την άξια νύκτη του θα ειπεί του Μαραθώνα το άλσος κι ο Μήδος ο ακούρευτος οπού καλά την ξέρει”.

Η τραγωδία «Πέρσες» (αυθεντικός αρχαίος τίτλος: Πέρσες), το σπουδαιότερο αντιπολεμικό έργο του Αισχύλου, θεωρείται η παλαιότερη σωζόμενη τραγωδία. Επίσης είναι η πρώτη τραγωδία που αντλεί τη θεματολογία της από ιστορικά γεγονότα (και μάλιστα μόνο κατά επτά χρόνια προγενέστερα από την παρουσίασή της στο κοινό): πραγματεύεται την οδύνη των Περσών όταν πληροφορούνται για τη συντριπτική ήττα τους στη Σαλαμίνα.

Ο Αισχύλος έβαλε τους ίδιους τους Πέρσες να διηγηθούν την ήττα τους. Αντί να μιλήσουν οι νικητές και να παρηγορίσουν για το τεράστιο κατόρθωμα, αφήνει τους νικημένους να αποκαλύψουν το μέγεθος της συμφοράς που τους βρήκε αλλά και να παραδεχθούν τα λάθη που έκαναν. Είναι ένα υπέροχο τέχνασμα αυτό. Ο Αισχύλος απέφυγε έτσι την έπαρση (ύβρη το έλεγαν στην αρχαία Ελλάδα) χωρίς να μειώσει στο ελάχιστο τη σπουδαιότητα του κατορθώματος των Ελλήνων. Ακολουθεί δηλαδή τη βασική φιλοσοφική αρχή του ελληνικού πολιτισμού των κλασικών χρόνων, το μέτρο.

“Μέτρον άριστον”, έλεγαν εκείνα τα χρόνια οι παππούδες μας. Και με λίγα λόγια το ερμηνεύουμε ως οδηγία αποφυγής της υπερβολής, της ύβρης. Απόδειξη αυτών των πεποιθήσεων των αρχαίων Ελλήνων μας δίνει η τραγωδία του Αισχύλου, που ερμηνεύει την ήττα του πολυάριθμου στρατού και στόλου του Ξέρξη ως αποτέλεσμα της ύβρης που διέπραξε.

Η ποίηση του Αισχύλου χαρακτηρίζεται “υψηλή”. Οι ήρωές του παρουσιάζονται ως απρόμητοι Μαραθωνομάχοι ή ως πλάσματα υπερφυσικά (Τιτάνες, Γίγαντες), όχι μόνο στις σωματικές διαστάσεις, αλλά και στο πάθος και στην καρτερία. Ανάλογη είναι και η μεγαλοπρέπεια της γλώσσας του.

Ο Αισχύλος έχει την κοινή αναγνώριση όλων των μεταγενέστερων. Το θαυμασμό όλων προς το έργο του συνοψίζει ο Βίκτωρ Ουγκώ: “Είναι μεγαλόπρεπος και τρομερός, είναι βράχος απόκλημος, χειμαρρώδης, βαραθρόδης και τόσο γιγάντιος που κάποτε γίνεται σωστό βουνό. Τον πλησιάζεις και τρέμεις. Έχει τον όγκο και το μυστήριο... Ο Αισχύλος μεταβάλλει τον άνθρωπο σε γίγαντα”. Ο ίδιος πιστεύει επίσης ότι ο Αισχύλος μαζί με τον Όμηρο, τον Ησαΐα, τον Ιώβ, το Δάντη και το Σαίξπηρ αποτελούν τη στοά των ακίνητων γιγάντων του ανθρώπινου πνεύματος στη λογοτεχνία”.

Τον Αισχύλο τον θαύμαζε και τον λάτρευε και ο λόρδος Βύρων. Ο Γκαίτε και ο Σέλλεϋ τον έχουν για πρότυπο, όταν γράφουν και αυτοί τραγωδία με θέμα τον Προμηθέα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΝΝΟ
206-210 Lakemba St, Lakemba NSW 2195

Γιώργος Νταλάρας

μαζί μας στην Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα ΝΝΟ
Δευτέρα 25 Οκτωβρίου, 7:00μμ

ελάτε για να περάσουμε μια ευχάριστη βραδιά με τον μεγάλο Έλληνα τραγουδιστή στην δεξίωση της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας ΝΝΟ προς τιμή του

RSVP μέχρι την Παρασκευή 22 Οκτωβρίου
Μάρθα Ιωαννίδου
τηλέφωνο 9740 6022
martha.joannidis@goc.com.au

Οι θέσεις είναι περιορισμένες και η απάντηση είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ

12047

ΤΩΡΑ Ο "ΚΟΣΜΟΣ"
ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΚΑΙ ΣΤΟ INTERNET
Επισκεφθείτε μας στο
www.kosmos.com.au

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΣΙΔΝΕΪ ΚΑΙ ΝΝΟ
Η ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΕΑΣ ΔΗΜΚΡΑΤΙΑΣ
ΜΕ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΠΡΟΑΣΤΕΙΩΝ
ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ
διοργανώνουν
ΕΤΗΣΙΟ ΔΕΙΠΝΟ
το Σάββατο, 23η Οκτωβρίου 2010
και από ώρα 7.30 μ.μ. μέχρι 1η πρωινή
στο Westside Reception Lounge
265-267 Illawara Rd, Marrickville
ΕΙΣΟΔΟΣ ΜΕ ΜΟΥΣΙΚΗ
ΚΑΙ ΠΛΟΥΣΙΑ ΕΚΛΕΚΤΑ ΦΑΓΗΤΑ
Για εισιτήρια τηλεφωνήστε:
Γιάννης Καλλιμάνης.....0415 223 489
Γιώργος Αντωνίου0438 442 641
Χάρης Καραφωτιάς0418 116 147
Άλεξ Πέππας0410 588 297
Ηλίας Σιούτας0418 966 386
Λάμπρος Παπαδόπουλος0438 462 806
ΟΛΟΙ ΕΥΠΡΟΣΔΕΚΤΟΙ

12042